

Capricciosa

Sorgen är tung nog att bära när mamman i familjen Johansson dör i cancer. Situationen ställs på sin spets när pappan faller tillbaka i alkoholmissbruk och de tre barnen tvingas ta hand om sig själva. Capricciosa hanterar frågor om sorg, missbruk och ansvar men visar att det finns vägar ut om man vågar söka hjälp. Det bor små överlevare i de flesta barn och ungdomar. Henrik och hans syskon är tre av dem.

Rekommenderad från åk 9

EN FILMHANDLEDNING AV
LOUISE LAGERSTRÖM

Handling

Stämningen är hög och känslorna svallar bland de föräldrar som hejar på sina söner under en fotbollsmatch i Malmö. Henrik, snart sjutton år, är en av de mest lovande spelarna, ändå förlorar hans lag. Hans pappa Göran gör sitt bästa för att trösta och uppmuntra honom; det är efter en förlust som en man visar sin värdighet.

Julen är här och hela familjen Johansson, Göran, Henrik, mamma Maria, mellansystern Johanna och minstingen Oliver samlas kring ett traditionellt firande med gran, skinka och tomt. Det råder en varm och glädjefylld stämning. En bagatelartad dispyt utbryter mellan mamman och Henrik om två urdruckna folkölsburkar som mamman funnit gömda i diskbänkskåpet.

Det vi kanske anat bekräftas när Henrik besöker mamman vid sjukhussängen några dagar senare. Cancern och den smärtsamma behandlingen har satt sina spår och hon bär peruk efter att ha tappat håret. Maria ger honom inget hopp om att hon någonsin skall komma hem igen.

En dag när Göran flänger runt som chaufför kommer beskedet. Maria är död! Henrik, som i ilfart kört på moppe genom staden, möter sin gråtande far i sjukhuskorridoren. Utan att komma på något att säga försöker de trösta varandra.

Inför begravningen tar sig Göran en sup på toaletten för att orka med, och vid begravningskaffet är han rejält berusad och faller omkull när han skall försöka hålla tal till hustruns minne. Henrik skäms och börjar oroa sig för att pappan håller på att utveckla sin latenta alkoholism.

För Göran blir det naturligt att dricka lite sprit när något upprör honom eller påminner honom om hustrun. När han föreslår att hela familjen borde flytta, börja om med nya vänner och ny miljö, blir Henrik illa berörd. Han anklagar fadern för att förneka att mamman alls funnits till.

Henrik uppvaktas på sin sjuttonårsdag med en av fadern hembakad (och misslyckad) tårta och ett paket med begagnade benskydd. Innan Henrik hinner bli alltför besviken trollar Göran fram ett kuvert med tusen kronor och en bekräftelse på att han handplockats för en veckas proffsfotbollsläger i Holland. Henrik är i sjunde himlen. För att fira ytterligare går familjen på italiensk "ristorante" för att festa på pizza. Stämningen grumlas av att Göran, som antagligen tagit sig ett järn innan, uppträder burdust och gör en stor affär av att det fattas musslor på hans "quattro".

En kväll är Henrik ute med några kompisar. Efter att ha blivit portade vid ett diskotek för att de inte har åldern inne blir den något berusade Henrik retlig och börjar mucka gräl med en främmande kille på gatan. Det urartar i slagsmål och polisen ingriper. Även socialtjänsten blir inblandad och en fältassistent kommer hem till familjen och meddelar att han kommer att skriva en rapport om händelsen. Göran, som inser att fotbollsläget är i fara, försöker tona ner det hela.

Vid en match kort därefter betar sig Henrik illa på plan, utvi-

sas och avstängs i två matcher. Göran undrar om Henrik borde prata med någon ”för att han mår dåligt” medan Henrik kontrar med att det kanske är pappan som är i behov av hjälp.

Familjens tillvaro blir allt mer ohållbar i takt med pappans drickande och han börjar missköta sitt arbete som busschaufför. Trots detta gör han en sista kraftanstängning att hålla ångan uppe och köper inlines till hela familjen. En rolig stund som spårar ur och slutar med att Henrik vägrar att följa med i bilen eftersom pappan återigen är berusad. Henrik tar sina småsyskon i handen och promenerar hem.

På ett party blir Henrik uppraggad av en av skolans populäraste tjejer men lämnar festen med förklaringen att han skall spela fotboll nästa morgon. Hemma möts han av den orolige Göran som anklagar sonen för att vara på väg att bli en värsting. Det blir en uppgörelse där Henrik anklagar pappan för att ha supit på begravningen, misskött hemmet och slutligen att det hade varit bättre om han dött. Småsyskonen vaknar och Henrik försvinner in på sitt rum.

Nästa morgon är Göran försvunnen och Henrik får skjutsa småsyskonen till skola och dagis. Göran passar på att gå hem och tömmer ut all sprit i vasken. Skakande av abstinens ringer han efter en städhjälp, vars nummer han fått av en arbetskollega.

Men istället för att ta sig samman glider Göran nu snabbt allt längre in i missbruket. Henrik får syn på honom när han sitter tillsammans med A-lagaren Gunnar på en parkbänk. Besviknen går han ändå fram till pappan som kommer med olika förklaringar till situationen. Han ber Henrik ta ansvaret för Johanna och Oliver och påstår att han skall söka hjälp.

Hushållsarbete är Henrik van vid men blir ändå glad och lättad när Elvira, hemhjälp som pappan ringt, dyker upp för att hjälpa dem med städningen. Men pengarna börjar ta slut och kontot saknar en dag täckning när Henrik skall handla. Göran är också desperat efter kontanter som han säger sig behöva till ”läkarbesök”. Henrik genomskådar fadern och vet att han tänker köpa sprit: ”Vad har vi gjort för att du skall göra så här?”, frågar Henrik.

De sociala myndigheternas misstänksamhet och pappans oförmåga tvingar barnen att ta ansvar för sig själva. Samtidigt är de rädda för att missförhållandena skall upp täckas och att de skall splittras som familj. De kommer överens om att inte svara i telefon och dessutom säga att fadern arbetar om någon annan undrar.

Samtidigt som barnen leker kurragömma med socialen far Göran till slut iväg till ett behandlingshem i Borås. Under tiden blir Elvira, som Henrik så smått börjat förälska sig i, nästan som en ny familjemedlem. Hon lär dem att dansa magdans och lovar att passa småsyskonen en del av tiden när Henrik är på fotbolls-läger. Oron för syskonen får honom att ångra sig och han hoppar av bussen på väg till flyget.

På socialkontoret har man insett att pappan sagt upp sig och inte förmår ta något ansvar för familjen. Nästa steg blir att försöka hitta någon som kan bo hos barnen tillfälligt. Kamal, som är socialassistent och som engagerat sig i Henrik och syskonen, gör sitt bästa för att inte dela på dem. När det visar sig att de trots allt måste bo i två skilda fosterfamiljer, bryter Henrik ihop på socialkontoret, blir våldsamt och övermannas av två väktare.

Henrik hamnar i en medelklassfamilj med två barn, fin bil, radhus och regelbundna vanor. Han visar demonstrativt vad han tycker om arrangemanget och mjuknar först när ”lätsaspappan” erbjuder honom att börja övningsköra. Oliver och Johanna bor på andra sidan stan men de håller kontakten och Henrik, som

lovat Oliver att lära honom simma, tar dem till badhuset ibland.

För att få tillstånd att övningsköra krävs målsmans underskrift så Henrik beger sig till Göran på behandlingshemmet. Med kyla i röstén tackar han pappan med en flaska brännvin och vänder honom ryggen. Förhållandet med Elvira får plötsligt ett snöpligt slut när de är ute och bowlar och en pressad Henrik överreagerar i ett bråk med några killar som spillt öl på Elviras jacka.

Under en fotbollsträning får Henrik syn på Göran utanför stängslet. Inför tränaren skyller han på en skada och gömmer sig på toaletten inne i omlädningsrummet. Göran som följt efter börjar förklara sig genom den stängda dörren. Han berättar om sitt missbruk och om hur han fick en frist i livet tack vare en familj. Maria som lyckats hålla hans alkoholism i schack gav honom en värdig tillvaro. Henrik lyssnar och kommer sedan ut till Göran.

Livet ser ut att kunna ordna sig för familjen. De flyttar till en ny lägenhet i ett trevligt område. Oliver lär sig cykla och Henrik försöker be Elvira om förlåtelse. Visserligen är hon ute och fikar med en annan kille men när Henrik släntrar iväg genom köpcentrumet springer hon ifatt honom och hoppar upp i hans famn.

Lojalitet

Pappans alkoholproblem och det påtagliga hotet att de sociala myndigheterna skall blanda sig i familjens liv gör deras tillvaro allt mer ohållbar. Henrik får axla rollen både som mamma och pappa och se till att familjelivet flyter. Sitt eget liv och sina egna intressen får han ställa åt sidan. Skolan blir lidande. Kompisarna undrar vad som händer. Det enda han riktigt brinner för är fotbollen och det åtråvärda lägret han vill åka på. Han lyckas övertala Johanna att vara själv med Oliver en dag och Elvira att sedan vara barnvakt. Väl på väg mot Holland ångrar han sig och syskonen återförenas.

De tre må stå utan föräldrar men dem emellan finns en stark samhörighet och en syskonkärlek som framstår som avundsvärd och som tar dem genom svårigheterna. Alla tre har de tvingats mogna tidigt genom att de lämnats ensamma med så mycket ansvar, samtidigt som svårigheterna knyter de tre samman. I de stunder Henrik fallerar finns Johanna där som en extra mor åt Oliver. Ingen hanterar de dagar som han är ”tvärtomindian” bättre än hon. Det skiljer mycket i ålder mellan dem, ändå har de väldigt roligt ihop. Ibland infinner sig emellertid tvivel. Har pappan övergivit dem? När ingen fosterförälder verkar vilja ha dem undrar Oliver om ingen tycker om dem.

Trots att Göran överger sina tre barn förblir de honom omutligt lojala. I filmens början hittar Maria några ölburkar under vasken och tror att Henrik druckit dem. Han lovar att han inte skall göra om det. Scenen är tvetydig och det skulle både kunna vara Göran och Henrik som druckit dem. Henrik tar på sig skulden utan att tveka.

Även om han själv är rasande på fadern ser han till att försvara honom utåt. När socialen börjar intressera sig för familjen täcker han upp med lögn och undanflykter. När en tjej på hans skola säger att Göran setts full på stan menar Henrik att det är omöjligt eftersom pappan är i Stockholm på tjänsteresa.

- Vad innebär syskonkärlek för er och hur skildras den i *Capricci-osa*? På vilket sätt stöttar de och tar hand om varandra? Henrik och hans småsyskon verkar nästan överkligt kavata och inställda på att klara sig själva. Är det någon aspekt av detta som filmen inte lyckas förmedla? Henrik har givetvis det tyngsta ansvaret. Han älskar sina syskon och tar hand om dem. Hur märker vi att

han, trots en stor mognad, slits mellan lojalitet mot fadern och ilska mot densamme? Ibland brister det för honom också och han blir bråkig och våldsam. Vilka drömmar får han försaka för att ta hand om syskonen?

En familj i sorg

När en familjemedlem får en dödlig sjukdom påverkar det hela familjen. Kanske lever man med vetskapen under en lång re tid, där hopp varvas med förtvivlan. När en negativ diagnos är ett faktum inser man att varje dag kan vara den sista. På så sätt blir även tiden fram till döden ett sorgearbete.

I *Capricciosa*, efter en jul där mamman lagat mat och återigen varit den samlande punkten i tillvaron, är tryggheten plötsligt sönderslagen och en familj splittrad. Inte minst för att man i den svåra stunden inte förmår nå varandra utan går in i ett sorgearbete på vitt skilda sätt.

- Hur beskrivs stämningen i familjen innan mamman dör? Hon försöker ändå att upprätthålla en fasad och planera för framtiden. Hon beklagar för Henrik att hon missat en sån stor del av hans ungdom. Som att hon hade velat uppleva hans glädje och sorg efter en fotbollsmatch. Fundera vidare över vilka mekanismer som sätts igång när en familjemedlem blir dödligt sjuk.
- Vi kommer alla någon gång att ställas inför att förlora någon vi älskar och behöver. I en familj tänker man sig att en sådan situation skulle svetsa samman de efterlevande, något som kanske inte är så självklart. Direkt efter dödsbeskedet tänder Göran en cigarett i sjukhusets café. Henrik säger att man inte får röka där. Fundera över hur den scenen på ett subtilt men ändå klagörande sätt beskriver känslan över att inte finna de rätta orden. Varför kommer man med en så oviktig kommentar när man egentligen vill säga något viktigt eller bara gråta och skrika?

Den ende som frågar, undrar och vill prata om Marias död är femårige Oliver. Han kommer in till Henrik som ligger och skriker på sin säng efter dödsbeskedet, och undrar om han har ont i magen. När Henrik berättar att mamman är död undrar Oliver hur länge hon skall vara död. Ända tills han börjar skolan kanske? För honom framstår döden som ett tillstånd man styr över. Varför dog hon om hon inte ville? Har Gud kanske, som Johanna påstår, något med det hela att göra? Enligt henne ger han oss livet. Och när han tycker vi levttillräckligt länge tar han tillbaka det. Under begravningsakten är Oliver mest fascinerad över att mamman faktiskt finns i den där lilla urnan och generar sig inte över att fråga om ett tuggummi när det är som mest högtidligt. En bortblåsande hatt blir för honom ett befriande avbrott från den tryckta stämningen. Han svarar frankt i telefon att det inte går så bra att prata med hans mamma för hon är tyvärr död.

- ”Barn är så naturliga” och från dem får man höra ”sanningen”, brukar man säga. Oliver i filmen blir ett tydligt exempel på att de åtminstone försöker se logiskt och tackla problemet genom att få veta mer. Samma frågor ur en vuxen persons mun hade väckt anstöt och visat tecken på respektlöshet. Fundera över hur små barn hanterar sorg. Vilka naturliga frågeställningar har de som vi vuxna kanske tvingats undantränga?

Henrik måste redan från första stund tränga undan sin egen sorg för att stötta fadern och ta hand om resten av familjen. Trots det

finns sorgen hela tiden under ytan. Hos honom kommer den upp i form av ilska och frustration och slutar ofta med att han blir våldsam. Ingen frågar någonsin hur han mår eller känner utan han tvingas att möta vardagen ännu starkare än förr trots att han känner sig i behov av tröst. All energi går istället åt att hantera pappans återfall.

Det mellersta barnet, Johanna, kommer vi inte så nära. Hon finns hela tiden där som en pålitlig ersättare för en mamma till Oliver. Hennes behov är det ingen som funderar över eftersom hon med en stor portion humor tacklar sin nya roll och verkar klara det bra. En gång reagerar hon dock starkt. När Elvira i sin städdiver börja slänga mammans gamla blommor känner hon sig kränkt både å sina och sin mors vägnar.

Pappans flykt in i missbruk är ett både omoget och egoistiskt sätt att hantera sorgen när man själv har barn att ansvara för. Inte desto mindre är sannolikheten naturligtvis hög för återfall när den som ryckts bort både varit livskamrat och stöd i livet. Göran går in i sig själv, sitt beroende och minnet av frun, i form av foton och föremål. Hans sorg är hans egen och oförenlig med resten av familjens. I vissa stunder klandrar han sig själv i sin ynklighet men drar även upp hustruns svagheter och menar att hon nu plötsligt blivit helgonförklarad.

- Fundera över vilka motstridiga känslor Göran kastas mellan sedan han lämnats ensam. Är det tillåtet att känna ilska mot den som gått bort? Kampen mot alkoholen blir sten på börda när det finns en stor sorg i grunden. Mot filmens slut verkar Göran ändå komma till insikt om att han har starka skäl att leva vidare. Hur skall jag kunna bli en människa utan er säger han när han lättar sitt hjärta för Henrik. Fundera över vad som fått honom att inse detta.
- Henrik blir väldigt upprörd över när pappan föreslår att de skall flytta så snart efter mammans död. För honom skulle det vara att förneka hennes existens. Henriks besvikelse över pappan tar sig ofta uttryck i att han ifrågasätter deras förhållande. Desutom slänger han ju ur sig att det vore bättre om pappan fått cancer. Hårda ord att höra från sin son och något som etsar sig fast. Varför slänger Henrik ur sig dessa ord, som han med all sannolikhet inte menar?

- Alla har vi behov av att minnas. En bortgången person finns kvar för alltid om vi så vill. Att slänga saker, som Elvira är på väg att göra, eller flytta ifrån allt, som Göran föreslår, kan uppfattas som respektlöst av den som sörjer. Hur länge har man rätt att sörja? Är det i vissa fall, som Elvira säger till Johanna, bättre att gå vidare, välja livet helt enkelt?

Värdighet

”I medvind är det ju lätt att vara generös och glad men det är efter en förlust som en man visar sin värdighet”, tröstar Göran Henrik efter den inledande förlustmatchen. Visdomsord som pappan själv knappast lever upp till och som Henrik får flera anledningar att använda emot honom. Maria ger Göran arton nyktra år men i och med återfallet riskerar han nu att förlora allt det som gav honom värdighet. Hans jakt på sprit och sitt misslyckande som familjeförsörjare berövar honom allt det han byggt upp.

”Ni skall banne mig inte sitta på läktaren och se på medan andra lever livet”, säger Göran till sina barn. Efter sin förmåga vill han ge dem allt som andra har och göra dom glada. In-lines

till barnen är ett exempel. Göran kämpar ändå länge för att vara en bra far. I detta ligger hans värdighet. Att vara försörjare och förebild.

- Vilka försök gör han för att upprätthålla en bild av sig själv som god familjefader?
- Barn vill se upp till sina föräldrar och beundra dem. Man vill veta hur de träffades. Göran och Maria har alltid påstått att det var så romantiskt och att Göran var en riktig gentleman. När vi får veta att de egentligen möttes som patient och vårdare raseras den illusionen. Men har det egentligen någon betydelse för barnen?
- Göran har förlorat respekten för sig själv och är i sin sons ögon en "loser". Fundera över ordet värdighet. Vad innebär det för er? Ligger det i en persons materiella tillgångar eller handlar det om attityd och ansvarskänsla. Vilka har värdighet? Hur tror ni Henrik känner när han ser sin far berusad på stan? Kan vi genom filmen inse att bakom en så kallad utslagen finns en komplex historia?

Dur & moll

Capricciosa hanterar stora och svåra frågeställningar som döden, missbruk och familjesplittring. Ändå lyckas den hålla en positiv grundton genom att beskriva livets sorger och glädjeämnen i dynamiska intervaller. Efter regn kommer... och så vidare. Filmens inledning med den gemytliga julstämningen i familjens sköte förmedlar en "trygg" känsla med sina varma röda färger och uppsluppna ton. Lillebror är tokrolig och oroar sig för att tomten kanske inte kan portkoden. Pappa går typiskt nog ut och köper tidningen och Arne Weise tänder ett ljus i tv-rutan.

I nästa scen är vi i den karga sjukhusmiljön och modern talar om att hon aldrig mer kommer hem. Allvar blir lite komik med svarta undertoner när Henrik skall sätt på henne hörlurarna för att hon skall njuta av den nya julklappsskivan och peruken glider av.

Dramaturgiskt varvas de tunga stunderna av pappans alkoholproblem med stunder av lycka och glädje. Ena stunden möter Henrik pappans supbroder Gunnar som meddelar att Göran sålt bilen, och i nästa dansas det magdans i den lilla lägenheten. Ett veritabelt vattenkrig avbryts av barska socialassistenter på tröskeln. En glad kväll i bowlinghallen förbyts i bråk, besvikelse och ord som kanske aldrig borde ha sagts.

Filmen är som livet, en historia i dur och moll. När livet känns

"överkligt" går tiden i en annan takt och det låter annorlunda. När Henrik är på väg till sjukhuset när han fått veta om mammas död kör han moped genom staden. Ljud och bild är förvrängda och oroskapande. I scenen på socialkontoret när Henrik får det slutgiltiga beskedet att de skall placeras i fosterhem används också ljud-, bild- och klippeffekter annorlunda.

- Fundera över hur man i filmen berättar genom att använda kontrasterna mellan glädje och sorg. Både mellan scener och inom scener. Hur används musiken? Dels den som är filmens ledmotiv, dess stämningssmusik, men också den som förekommer konkret i scenerierna, som Elviras magdansmusik och låten som Göran minns Maria till, när hans dansar med hennes klänning.

Att be om hjälp

Missbruk i en familj startar komplicerade processer där alla blir inblandade. Lögner och självförnekandet blir en del av vardagen. Missbrukaren själv, Göran i filmen, låtsas till en början som ingenting men blir med tiden driven i att komma med bortförklaringar, ursäkter och direkta lögnar. Henrik genomskådar lätt de flesta eller råkar komma på pappan när denne tror sig ha lyckats finta honom. Som när han har sprit i en coca-colamugg på fotbollsmatchen.

Göran föreslår att Henrik kanske borde tala med någon om hur han mår medan Henrik inser att pappan är den som verkligen behöver hjälp. Familjen söndras men utåt är man ändå mån om att behålla fasaden av en fungerande familj.

Det är inte alltid lätt att be om hjälp vare sig man inser att det är nödvändigt eller inte. In i det längsta kämpar Henrik för att han och syskonen skall få vara hemma tills pappan kommer tillbaka från behandlingen. Socialen har dock sina rutiner att följa och Henriks böner om att de bara behöver pengar, och att de inte skall splittras, går inte att uppfylla. Kamal som arbetar med familjens fall försöker ordna allt till det bästa och tror att Henrik skall bli nöjd när Göran ger sitt godkännande till att placera barnen i fosterhem. Istället bryter Henrik ihop.

- Diskutera familjens strategi att försöka klara sig själva och dölja för myndigheterna att de har problem. Kan det någonsin vara en lyckad metod? Varför är det svårt att be om hjälp? Genom kanske framförallt media har "Socialen" delvis oförtjänt fått ett dåligt rykte. Hur framställs socialarbetarna i *Capricciosa*? På vilket sätt har de ett svårt jobb?

Den familj som Henrik hamnar i är ett riktigt dygdemönster. Middag vid sex, värlartade barn och fint hus i ett trevligt område. Inte undra på att han känner sig malplacerad. Dessutom hänger en hockeyaffisch på dörren till rummet han skall bo i.

- Fundera över på vilket sätt den här "Familjen Bra" blir en provokation för Henrik. När han vant sig lite trivs han dock rätt bra. Inte minst för att plastpappan är villig att lära honom att köra bil. Vad kan vistelsen innebära för positivt? Fundera över varför "ordning och reda" så ofta framställs i termer av instängt, tråkigt och begränsande. Vidgar *Capricciosa* dessa begrepp tycker du?

En vuxens missbruk är aldrig barnens fel, vilket Göran också betyder för sin son. Det är ändå risk att barn tar på sig skulden och söker fel på sig själva. 250 000 barn och ungdomar i vårt land lever med de här problemen som finns i alla samhällsklasser och i alla typer av familjer. I filmen är fadern inte våldsamt

mot barnen men det är tyvärr ofta en följd hos många dysfunktionella familjer. Inte minst vid stora högtider och semestrar får organisationer som BRIS (Barnens Rätt I Samhället), Rädda Barnen och andra stödorganisationer ta emot samtal från barn och ungdomar som far illa på grund av missbrukande föräldrar.

Det kan inte nog understrykas att alkoholism alltid drabbar hela familjen. Därför är det viktigt att ta reda på fakta om man själv, eller någon man känner hamnar i den situationen. Men framförallt är det viktigt att inse att man söker hjälp och stöd av kunniga människor, så tidigt som möjligt. Här nedan följer några hemsidor till organisationer som sysslar med dessa frågor. Vissa, som BRIS, Röda Korsets Ungdomsförbund (jourhavande kompis) och Länkarna erbjuder också konkret och konfidentiell hjälp.

BRIS

BRIS, Barnens Rätt I Samhället, bildades för att ge stöd till barn som hade det svårt. Som en ideell, partipolitisk och religiöst obunden förening ska BRIS även verka för att göra barnens röster hörda bland politiker och myndigheter. Till Barnens Hjälp-telefon kan barn och ungdomar ringa för att få prata med en vuxen om sina problem. Genom BRIS kan barn också få hjälp med att ta kontakt med andra vuxna i sin omgivning. Förutom Barnens Hjälptelefon och BRIS-Mejlen finns även BRIS Vuxentelefon - om barn, dit vuxna kan ringa. www.bris.se / **Barnens hjälptelefon 0200-230 230**

Rädda Barnen

Rädda Barnen uppmärksammar problem och påverkar makthavare och samhällets institutioner. Arbetet drivs både internationellt och nationellt samt på regional och kommunal nivå. Rädda Barnen arbetar i första hand för de barn som har svårast att få sina rättigheter respekterade och tillgodosedda. Främst gäller detta: barn som utnyttjas i skadligt arbete och utsätts för våld och övergrepp, barn som är ensamma eller saknar tillräckligt stöd från sin familj samt barn som drabbas av väpnade konflikter och katastrofer. www.rb.se

Länkarna

Länkarna är en opolitisk, icke religiös ideell frivilligorganisation, som står öppen för alla som vill komma ifrån sitt missbruk. www.lankarna.nu

Röda Korsets Ungdomsförbund

Röda Korsets Ungdomsförbund vill engagera unga människor till att förhindra och lindra mänskligt lidande och förbättra situationen för och tillsammans med de mest utsatta. Jourhavande kompis är en telefonjour dit barn och ungdomar kan ringa anonymt när de behöver någon att prata med. De som svarar på juren är unga och de har tystnadsplikt. De som ringer till juren får tips på var man kan vända sig för att få hjälp med att förändra sin situation. www.rkuf.se / **Jourhavande kompis 020 - 222 444**

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning

CANs viktigaste uppgift är att samla in, bearbeta och sprida information om alkohol och narkotika till alla som arbetar drog-förebyggande. Det görs med hjälp av faktablad, statistik, tidskriften och annat material samt genom seminarier, kurser och

konferenser. En annan uppgift är att följa drogutvecklingen i landet. Därför undersöker CAN varje år skolungdomars och mörnstrandes drogvanor. www.can.se

Socialstyrelsen

Socialstyrelsen arbetar för god hälsa och social välfärd hos hela befolkningen. Vars och ens behov av vård, omsorg och stöd ska tillgodoses på lika villkor. Socialstyrelsen är uppdelad i en central del i Stockholm och sex regionala enheter med ansvar för medicinsk tillsyn. www.sos.se

Anteckningar

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Produktionsuppgifter

Sverige 2003

Manus & regi: Reza Bagher

Foto: Håkan Holmberg

Klippning: Fredrik Morheden

Kostym: Marianne Lunderquist

I rollerna

Henrik – Linus Nilsson

Johanna – Moraea Myrsten-Johansson

Oliver – Mattias Bergsten

Göran, pappan – Rolf Lassgård

Maria, mamman – Carina M. Johansson

Elvira – Noomi Rapace

Kamal – Alexander Karim

Tekniska uppgifter

Speltid: 112 min

Format: Vidfilm 1:85

Ljudsystem: dolby

Censur: Från 11 år

Svensk premiär: 29 augusti 2003

Distribution

Triangelfilm, Box 285, 201 22 Malmö

Tel: 040-17 65 50, fax: 040-12 90 99

www.triangelfilm.se